

strokovno nadaljevalno šolstvo v dravski banovini organizirali in privedli na dosedanjo stopnjo. Dodali smo tudi nekaj, kar je bilo treba dodati po našem mnenju v cilju zaščite vajencev.

Povodom projekta »Uredbe o organizaciji strokovno nadaljevalnega šolstva«, ki jo je izdalo min. trg. in industrije v aprilu t. l., je izdala »Delavska zbornica v Ljubljani« posebno brošuro, ki razglablja problem nadaljevalnega šolstva. Brošuro je uredil tajnik zbornice, g. Filip Uratnik. Gornje besede so vzete iz uvoda brošure. V brošuri je tudi projekt izprememb k Uredbi in utemeljitve, poleg zanimivih statističnih podatkov. Brošuro lahko naroče zainteresenti v knjigarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani. Cena izvoda 5 Din in poština.

— Iz seje širšega odbora učiteljic gospodinjstva nadaljevalnih šol, dne 7. aprila 1934. Glavna razprava je bila glede izdaje brošure in organiziranja sres. kmet. tečajev za učiteljstvo.

Ze v teku maja namerava odbor izdati 2 brošuri in sicer: Prehrana, Kuhanje. Sestavili Marija Pleškova in Margareta Prašnikarjeva.

Dom. Obleka. Sestavili Anka Mešiček-Cernejeva in Andreja Grum-Skuljeva. Cena posamezni brošuri bo 4 Din. Snov je obdelana po učnem načrtu ter obsega najvažnejše snov, ki jo mora obvladati vsaka gojenka gosp. nadaljevalne šole. Z nabavo teh brošur bo odpadlo napisovanje snovi v zvezke, ki je dosedaj zahtevalo ogromno časa. Odbor se obrača na vse voditeljice kot tudi učiteljice gosp. nad. šol s prošnjo, da že sedaj zainteresirajo za brošure učence nad. šol ter tudi absolventke istih. Knjižici ne bosta samo dobrodošli učenkam, temveč tudi učiteljicam, ker jim bosta tvorili okvir učne snovi kar bo za enoten pouk velikega pomena. Nadalje prosi odbor vse voditeljice, da že sedaj zbirajo naročila, o čemer bodo obveščene s posebno okrožnico. Knjižici bosta zelo dobro došli tudi onim učiteljicam, ki poučujejo gospodinjstvo, zlasti v višji narodni šoli. — Kraljevska banska uprava, kmetijski oddelek, namerava prirediti dva do tri dneve sres. kmet. tečaje za učiteljstvo radi poglobitve učiteljstva v kmet. panogah. Ti tečaji so namenjeni predvsem učiteljstvu nadaljevalnih šol in onim učnim osebam, ki se za delo v nadaljevalnih šolah zanimajo in žele sodelovati. Odbor je izdal za prirejanje teh tečajev poseben pravilnik in tudi program. Opozarja vse poverjenice po okrožjih, oziroma po srezih, da zberajo imena prijavljenk za praktični počitniški tečaj.

— Občni zbor Pedagoške Centralne v Mariboru se vrši v nedeljo dne 6. maja ob 10. uri v čitalnici Pedagoške Centralne na državni učiteljski šoli v Koroševi ulici. Opozarjamo, da se sklene na predvečer dne 5. maja IV. pedagoški teden za širše občinstvo s predavanjem prof. G. Šilha o novih potih rodninske vzgoje. To predavanje se vrši ob 20. uri v veliki Kazinski dvorani. Člani, tovariši, zlasti pa poverjeniki posameznih krožkov, oziroma družtev, pridite! — Odbor.

— Ob slovesu g. ravnatelj Kadunca s 3. dekl. osn. šole. 3. dekl. osnovna šola v Mariboru, ki je služila doslej kot vadnica bivšemu ženskemu učiteljski, se je po ukinitvi slednjega osamosvojila in dobila novo vodstvo. Tako je zgrbil učiteljski zbor te šole svojega dolgoletnega voditelja, ki je, dasi srednješolski direktor, imel vsikdar polno razumevanje za osnovno šolstvo, tako da bi lahko služil za vzor upravitelja osnovne šole. Poleg globoke nacionalne zavesti, ki je vedno skrbno čuvala na tem, da se je vzgajala deca v zavedne Jugoslovane, je dičila ravnatelj Kadunca tudi globoko socialno čuvstvo, ki se je najprej odražalo v skrbi za njemu izročeno dečo. V najbolj suhih časih je znal g. ravnatelj Kadunca vedno še poiskati izredne viže, da se je zamogla deca še bolj preskrbeti s samoučili, tako da je bila 3. dekl. osn. šola v tem oziru vedno pač najbolje preskrbljena šola v Mariboru. V vzgojnem oziru se je držal g. ravnatelj Kadunca vedno načela, da je treba vse razumeti, ker je potem prav lahko oprostiti. Da je dosegala bivša vadnica v učnem in vzgojnem oziru vedno rešene uspehe, je bila predvsem zasluha g. ravnatelj Kadunca, ki je znal njemu podrejeno učiteljstvo navajati na čim intenzivnejše delovanje na vseh področjih. Učiteljstvo pa je zgubilo z njim tudi šefa, ki je bil s svojo osebnostjo vedno porok za pravico in dobroto. Zato ni čuda, če je pod njim vsak z veseljem delal, če je vladalo pod njegovim vodstvom na šoli vsikdar kar najlepše, res tovariško razmerje, kakršno bi moralo biti na sleherni šoli, zato tudi ni čuda, če se je ločilo učiteljstvo s tako težkim srcem od njega in mu bo ohranilo vsikdar najlepši in najsvečeljši spomin.

— Sprejemni izpit za srednje šole. Prof. dr. Kozina in Mlekar sta izdala brošurico, ki obsega snov za sprejemni izpit v srednje šole. V osnovni šoli ne pripravljajo učencev za srednje šole, saj študira le majhen odstotek naše podeželske mladine, zato bo knjižica prav dobro služila vsem, ki so namenjeni v gimnazijo ali meščansko šolo. — Ko predeležo knjižico, si bodo učenci utrdili, oziroma pridobili znanje, ki jim bo potrebno za sprejem, še bolj pa bo služila kot podlaga za dober napredek v prvem razredu. Knjižico je založila Učiteljska knjigarna. Dobi se pa tudi v vseh drugih knjigarnah. Cena širširani knjižici je Din 10.—

— Maturanti za mariborskega učiteljskega leta 1929. Tovariši iz leta 1928/1929. mislijo prirediti ob priliki 5 letnice naše mature v letošnjih šolskih počitnicah malo spominsko slavje v Mariboru. Vsak tovariš naj sporoči na naslov A. Laznička, šol. uprav. Kramarovi,

p. Rogaševci svoje mišljenje in tudi čas, ki bi bil najbolj primeren. Tovariši, pokažite ob tem našem malom jubileju svojo nekdanjo skupnost in mladost. Odgovorite čim preje!

— Diplomirani samarijani — učitelji. Ob zaključku samarijskega tečaja, katerega je priredil Rdeči križ v Ljubljani, so pred zdravniško izpitno komisijo z uspehom opravili izpit — poleg drugih — tudi ti tovariši ozir. tovarišice: Eržen France iz Horjula, Jurčič Hedvika in Šteblaj Majda, obe iz Ljubljane. Čestitamo!

— Filip P. Tošović: Fizičko vaspitanje kroz novi vek. Pisatelj prikazuje, kako je bilo naziranje glede telesne vzgoje v starem veku, zlasti pri Grkih in Rimljanih, kako je ta propadla v srednjem veku in kako se je zopet poživila v novejši dobi. Učiteljem to delce toplo priporočamo. Naroče se pri založbi Tome Jovanović i Vujica — Beograd, Zeleni venac. Cena knjižici 5 Din.

Osebnostne zadeve

— i Prevedeni so v IX. skup. učitelji (ce); Bon Alojzija iz Podgrada, Čenčič Jelenska iz Radomelj, Finžgar Angela iz Poljan, Jeglič Olga iz Bukovine, Kolenc Marija iz Križevcev, Mihelak Katarina iz Sv. Andraža v Sl. g., Mutec Rudolf iz Kuzme, Najzer Bronislava iz Sv. Jurja ob Ščavnici, Pahor Ljudmila iz Gor. Radgone, Peterca Aleksander iz Kranjske gore, Romold Zdenka iz Ruš. Štrus-Adamič Ana iz Peteševce, Tavčar Leona iz Ljub. Vodnik Ignacij iz Vodice, Zidar Vera iz St. Vidja, Zitek Jakobina iz Ribnega, Torelli Janko iz Gorjuša, Pelec Ottilija iz Stare vasi, Udrič Frančiška iz Vel. Doline, Pegan Pera iz Ovsiš, Lepšina Josipina iz Nove Štife, Lapanja Julijana iz Bizeljskega, Pizzulin Rudolf iz Velikih Lašč, Arko Stefanija iz Gor. Radgone, Krč Marija iz Strekljčeva. — V X. skupino: Antensteiner Josipina, zabav. iz Jesenic.

— i Napredovali so v VIII. skupino: Clemente Edvin iz Zeleznikov, Horvat Bela iz Kroga, Zupanc Anica iz Gorij, Grčar Ana iz Ribnice, Wostner Julija iz Metlike, Lavrič Marija iz Dolža, Vidmar Friderik iz Radeč, Benko Marija iz Cankove, Lunaček Franc iz Mirne, Širnik Franja iz Strekljčeva, Urban Valerija iz Sv. Jurja ob Taboru, Šnuderl Ljudevit iz Braslovca, Brumen Beno iz Ptujia, Bregant Sonja iz Narapelj, Bračkovič Vida iz Leskovca, Ditrih Marija iz Bakovcev, Tavčar Marija iz Rakične, Štergar Eleonora iz Šmarja pri Jelšah.

— i Po potrebi službe so premeščeni naslednji učitelji in učiteljice: Ambroz Rusjan iz Dornave v Vuzenico, Rudolf Znidaršič in Angela Znidaršič iz Leskovca v St. Rupert pri Celju, Ivan Štrukelj v Viča na šolo za narodne manjšine v Ljubljani, Leopold Levtič iz St. Andraža na Vič pri Ljubljani, Oroslov Zeleznik iz Sred. Bistrice v Znojile pri Litiji, Ida Mikulič iz Koprivnika v Leskovec pri Krškem. Za šolskega upravitelja v Mostah je imenovan Alfonz Završnik. Dolžnost šolskega upravitelja na manjšinski šoli v Ljubljani je razrešena Karolina Han, dolžnost šolskega upravitelja v Mostah pa Janko Grad.

Učiteljski pravnik

— § Taksiranje računov. Od 21. aprila t. l. dalje je taksa za račune od zneska 20 Din do 100 Din 50 par; za znesek nad 100 Din pa 1 Din. — V prometu so monopolizirani računi s takso 50 par, ki so vezani v bloke po 50 komadov in stane tak blok Din 2750 (za takso 25 Din in za stroške izdelave Din 250). Monopolizirani računi s takso 1 Din pa so vezani v bloke po 25 kom. za ceno Din 2650 (25 Din za takso in Din 150 za stroške izdelave). — Davčni oddelek ministrstva finanac je izdal v svrhu točnega izvajanja predpisov tar. post. 34. taksne tarife naknadno odobrenje, da smejo davčne uprave vršiti taksiranje računov, not in sličnih pisem tudi, če niso povezani v bloke. Taksiranje takih nevezanih računov izvrše davčne uprave brez kakršnekoli prošnje. (To bo prišlo v poštev pri trgovcih, obrtnikih in industrijcih, ki imajo še zalogo tiskanih formularjev za izdajanje računov). Odobrenje davčnega oddelka finančnega ministrstva je potrebno le tedaj, če hoče podjetje zaradi svojega posebnega načina poslovanja samo lepiti in tudi uničiti takšno znaniko na računu.

— § Ukinjene oprostitve od taks. Finančni minister je odredil na podlagi točke 3. čl. 5. pravilnika o taksah, da se s 30. aprilom t. l. ukinejo vse oprostitve od taks po tar. št. 1. taksne tarife (5 Din za vloge in prošnje na državne oblasti), ki so bile dovoljene nekaterim ustanovam in zavodom.

— § Takse na lepake in objave so povišane od 25 par na 1 Din za vsak izvod.

— § Izplačilo prejemkov ob napredovanju. Po določili 1. odstavka (263. urad. zakona in po tolačenju ministrstva finanac Br. 38173/I z dne 8. 9. 1933. (okrožni razpis kralj. banske uprave IV No. 11614/5-33) ostanejo uslužbenici 1 leto ob prejemkih po 1. napredovanju v položajni skupini, kakor tudi po 1. priznanem periodskem povišku.

Z zakonom o naknadnih in izrednih kreditih z dne 18. II. 1934. (Služb. list 2/176 z dne 14. 3. 1934.), pa je odrejeno, da se mora čakati na izplačilo novih prejemkov 1 leto po vsakem napredovanju, ne glede na to, ali je to prvo ali ne.

NA DELO ZA NAŠE DOMOVE!
VSA NAROČILA POTOM UGP.

Naša gospodarska organizacija

VABILO

na redni občni zbor

»Društva za zgradbo obmorskega učiteljskega doma v Omišlju«,

ki se bo vršil v nedeljo dne

6. maja 1934.

ob 10. uri dopoldne v prostorih I. mestne deške osnovne šole (Ledina) v Ljubljani.

Dnevni red:

1. Poročilo predsednika.
2. Poročilo funkcionarjev.
3. Volitev odbora, namestnikov in preglednikov.
4. Določitev prispevkov.
5. Slučajnosti.

Ako ne bo občni zbor ob določenem uri sklepčen, se vrši isti občni zbor v zmyslu čl. 9. društvenih pravil pol ure pozneje neglede na številu navzočih članov in sklepa pravomočno.

V Ljubljani, 26. aprila 1934.

Za odbor:

R. Grum, s. r.,
predsednik.

M. Zor, s. r.,
tajnik.

VABILO

Učiteljska samopomoč v Ljubljani, reg. zadruha z o. z. ima svoj II. redni občni zbor v nedeljo, dne 13. maja 1934. ob pol 10. uri v slavnostni dvorani državne učiteljske šole v Mariboru.

Dnevni red: 1. Poročilo načelstva, 2. Računski zaključek za l. 1933. 3. Poročilo nadzorstva, 4. Čitanje revizijskega poročila, 5. Pravilnik za podeljevanje podpor iz podpornega sklada US, 6. Volitev načelstva in nadzorstva, 7. Slučajnosti. Opomba: Ako bi občni zbor ob napovedani uri ne bil sklepčen, se vrši čez pol ure drug občni zbor v istem prostoru in z istim dnevnim redom, ki sklepa v zmyslu § 34. naših pravil brez ozira na število zastopanih združnikov. Računski zaključek za l. 1933. je od 21. aprila 1934. pa do občnega zbora vsem združnikom US v združni pisarni na vpogled.

Načelstvo US.

— g Zadružnikom Učiteljske samopomoči. Uprava je razposlala položnice za plačilo prispevkov. V tem mesecu je bil samo 1 smrtni primer (323. Alojzij Berček, šol. upravitelj pri Sv. Jakobu ob Savi). Samski združniki plačajo za ta primer in za 12. to je zadnji obrok za podporni sklad s poštnino 11 Din, poročen pari 21 Din, Prosimo, da vsi združniki nakažejo prispevke takoj po prejemu plače, ker nam s tem prihranijo mnogo dela. Pri pregledu knjig smo ugotovili, da je mnogo združnikov v tem mesecu zaostalo s plačilom prispevka. Vse te prosimo, da nam prav tako nakažejo takoj po prvem maju svoje prispevke, sicer uprava ne more redno nakazovati posmrtnin. Vse zaostanke smo prišteli k tomesecnim dajatvam.

Uprava US.

— Učiteljski dom v Ljubljani se prav iskreno zahvaluje učiteljstvu sreskega društva krškega, ki je darovalo namesto venca na grob pok. tov. Ane Berčekove iz St. Janža Din 210.— Tov. V. K. iz K. je poslal svoj obljubljeni obrok Din 100.— Srčna hvala!

— g Poročilo o občnem zboru zadruge »Doma učiteljice«. Zadruga »Doma učiteljice« je zborovala 5. t. m. na grabenski šoli. Iz odborovega poročila so razvidni sledeči podatki: Članice načelstva in nadzornega odbora so imele po 8 sej, pri katerih so razpravljale o možnostih čimprejšnjega realiziranja našega smotra, o vprašanju zemljišča za dom, o podvigu zanimanja za zadruge ter obravnavale tudi druga, za učiteljice aktualna vprašanja. Mestno načelstvo ni ugodilo svoječasno vloženi prošnji za svet v Linhartovi ulici, češ, da je že oddan, pač pa je obljubilo parcelo ob Kržičevi ulici. Število članic polagoma narašča. Kot zadruga je izključno ženskimi člani smo včlanjene tudi pri Jugosl. ženskem savezu ter zavzemamo svoje stališče v poedinih vprašanjih, ki so v zvezi z izboljšanjem položaja žene ter se priključujemo skupnim akcijam. Zaveščiše zadruge »Doma učiteljice«, ki ga kljub boleznim poživljevalno vodi tov. Marija Mehletova, daje kosilo 60 revnim učenkam. Občni zbor izrekla tov. Mehletovi posebno zahvalo. — Poleg nadzornega odbora je pregledal poslovne knjige tudi revizor »Zveze slovenskih združenj«.

Zborovalke so vzele z obžalovanjem na znanje odstop dosedanje predsednice tov. Vodetove, ki je načelovala »Doma učiteljice«, prej pa »Društvo učiteljice« v najtežjih časih. Občni zbor ji je izrekel posebno zahvalo ter jo prosil še za nadaljnjo pomoč. — Članice novega odbora so tov.: Marija Sodnikova, Milka Završanova, Krista Lukičeva, Anka Levčeva, Marija Lapajne (načelstvo); Vita Zupančičeva, Milena Bratinova, Angela Gregoričeva, Milena Pehaničeva, Jela Levstikova, Marija Jarčeva, Milena Sušnikova (nadzorni odbor). V zvezi z delovnim programom, ki ga je podala predsednica tov. Sodnikova, so bili sprejeti sledeči predlogi:

1. Poverjenice posameznih srezov naj pri sreskih uč. zborovanih opozorijo tovarišice na pomen naše zadruge ter naj poudarijo tudi njeno idejno stran, saj bi bil naš dom središče učiteljic, kjer bi se sestajale kolegince iz vseh pokrajin in kjer bi lahko sprejemale tudi kolegince iz drugih držav. 2. Zadruga bo založila bloke z listki à 1 Din in po 5 Din ter jih razposlala poverjenicam in večjim šolam v prodajo. 3. Poleg kamnov à 1000 Din se bodo zbiral tudi kamenčki à 100 Din. Tov. Milka Završanova bo objavljala imena darovalk v »Uč. tovarišju«, tov. Vita Zupančičeva pa bo opozarjala na darovanje nageljčkov v počastitev spomina umrlih tovarišic.

Kot stalne delegatkinje se imenujejo: tov. Vodetova za predavanja, za ženski pokret tov. Vodetova in Levčeva, za ženski savez tov. Lukičeva.

Zadruga bo stopila v stik z Zvezo slovenskih žen, ki ima stalni sedež v Pragi, v Beogradu pa sekcijo, ki ji je podpredsednica tov. Pavla Hočvarjeva.

Sprejme se predlog tov. Hafnerjeve, naj se skliffe poseben sestanek, na katerem bi se razpravljalo, kako naj bo urejen dom učiteljic.

Učiteljski pevski zbor JUU

— pev. Upravni odbor pevskega zbora je na svoji seji z dne 21. t. m. definitivno sklepal o koncertih na Gorenjskem. Po izmenjavi misli smo prišli do sklepa, da se zaenkrat ti koncerti opuste. Vse sile pa moramo napeti, da se zbor temeljito pripravi za turnejo v Bolgarijo.

Proti koncu prihodnjega meseca napravi skupina bolgarskih tovarišev ekskurzijo po naši državi. Ob tej priliki posetijo tudi Ljubljano. Imeli bomo priliko, da se v podrobnostih domenimo glede naše turneje.

Nameravani tečaj 10., 11., 12. maja odpade. Prihodnji tečaj se vrši 4. in 5. junija. Tečaj smo prenesli na ta datum, da zamore članstvo prisostvovati mladinskemu festivalu 3. junija. V tem času bo kratek sestanek pevovalij mladinskih zborov in članov UPZ, na katerem se bo razpravljalo o počitniškem pevovodskem tečaju.

V seznamu tečaja je pomotoma izpadlo ime člana Korenčana.

Šolski radio

— r XXVIII. teden. V torek 1. maja bo predaval g. Viktor Pirnat: O Jadranski straži. Največjo pozornost posveča Jadranska straža mladini v svesti si, da je treba vzgojiti narodno zaveden naraščaj, ki bo prežet z nacionalnim duhom in ljubeznijo do lastnega morja ter v dno duše uveren v njegovi veliki važnosti za narod in državo. Novi rod bodi glasnik te silne ideje.

Ti razlogi so rodili Podmladek Jadranske straže, v čigar vrste navdušeno vstopa jugoslovenska mladina. Samo v dravski banovini je na več kot 700 šolah nad 65.000 mladih stražarjev in stražaric. S skioptičnimi predavanji, z akademijami, s čitanjem pomorske literature, z izleti na morje in bivanjem ob njem se budi pomorska zavest v našem naraščaju. Ze v tem šol. letu priredi sekcija PJS v Ljubljani več izletov svojih mladih članov na Jadrani. Čimpreje pa jim hoče zgraditi lasten dom ob morju, od koder se bodo telesno in duševno okrepljeni vračali na svoje domove kot najbolj vneti propagatorji velike ideje Jadranske straže. Ze letos bo v gorenjem Primorju pripravljenih 50 postelj za letovanje Podmladkov.

V petek 4. maja bo predaval g. Tone Seliskar »Z našimi ribiči po Jadranu«.

Pisatelj Tone Seliskar bo s tem potopisnim predavanjem opisal ono čudovito pestrost našega morja, ki jo pozna le oni, ki preživijo nekaj časa z našimi ribiči, ki spozna njih življenje in njihovo delo na odprtem morju. Premnogi si predstavljajo to ribiško življenje čisto drugače, kot je v resnici. Malokateri poznajo je združeno s tolikim naporom in življenjskimi nevarnostmi kot poklic pomorskega ribiča. Predavatelj se je vkrcal v Omišju pri Splitu na mal ribiški parnik »Nehaj« in je na njem preizkusil vse najlepše in najtežje trenutke jadranskega ribiča. Opisal bo način lova, razodel vso borbo, ki jo bijejo ti junaki morja za svoj vsakdanji kruh, opisal vso čudovito lepo obalo od Splita do Metkovića in prigode na visokem morju. Nepopisljivi so trenutki, ko prično mornarji s parnimi vtilji dvigati ogromno mrežo, ki jo parnik na 200 m dolgih vrh vlačijo za seboj po morskem dnu. In ko odpró mrežo in se vsebina razsuje po krovu! Na stotine čudovitih morskih živali! Ribe, raki, školjke, razni mehkužci, pravcate morske pošasti, ki še na krovu požrešno odpirajo svoja z neštetiimi ostrimi zobmi obrožena žrela! Potem pa morske alge v prekrasnih barvah. Povedal bo, kako se je ta mali parnik boril z viharjem in tudi marsikatero šaljivo prigodo, ki jo je doživel v burji bo opisal. V razredih, kjer bodo učenci poslušali to predavanje, pripravite stenski zemljevid Dalmacije, da bodo učenci lahko spremljali predavatelja na njegovi pomorski vožnji.

Nadaljnji program v maju:

Torek 8. maja: Srbohrvatska ura; g. dr. Mirko Rupel.

Petek 11. maja: Proslava materinskega dne; osn. in viš. nar. šola pri Sv. Petru.

Torek 15. maja: O aeroplanih in zračnem prometu; g. Svetozar Hribar.

Petek 18. maja: Naši narodni pregovori; g. Vojko Jagodič.

Torek 22. maja: Koroški Slovenci; klub koroških Slovencev.

Petek 25. maja: Mladina na planinah; g. Josip Lapajne.

Torek 29. maja: Naše čebele; g. Josip Kobal.

Stanovska organizacija JUU

Iz sekcije

— s Vsem prijavitelcem za sodelovanje v jugoslovensko-bolgarski učiteljski ligi. V 26. številki »Učiteljskega tovariša«, so bile na uvodni strani pod naslovom »Ideja vslovenske vžajemnosti in sodelovanje z učiteljsko«